

19.8.2008

Kantaverkon liittynän hinnoitteluperiaatteet

1 Yleistä

Tämä asiakirja sisältää Fingrid Oyj:n (jäljempänä Fingrid) sähkölaitteiston ja toisen sopimuspuolen (jäljempänä Liittyjä) omistaman tai hallitseman sähkölaitteiston kantaverkon liittynän kustannusten määrittämis- ja jakoperiaatteet. Nämä periaatteet koskevat uusia liittyntöjä ja niiden perusteella tehtyjä liittymissopimuksia, mutta niitä sovelletaan myös silloin, kun olemassa olevaa liittymää muutetaan.

Energiamarkkinavirasto on määrännyt sähköverkkoluvassa Fingridin järjestelmävastuuseen. Järjestelmävastaavana siirtoverkkoyhtiönä Fingridillä on sähkömarkkinalain mukainen kehittämis- ja liittämisvelvollisuus (luku 3 pykälät 9 ja 16).

Kantaverkkoon liittymisestä Fingrid ja Liittyjä neuvottelevat etukäteen varmistuakseen, että liittyntä täyttää sille asetettavat tekniset vaatimukset. Liittynästä ja sen yksityiskohdista sovitaan liittymissopimuksessa. Liittymissopimuksessa sovitaan omistus- ja vastuurajoista sekä liittynän ylläpitoon liittyvistä maksuista. Liittymissopimuksen liitteenä ovat *Fingrid Oyj:n yleiset liittymisehdot (YLE 2007)* ja, mikäli kyse on voimalaitosliittynästä tai Liittyjän sähköverkkoon kytkeytyy voimalaitos, niin myös *Voimalaitosten järjestelmätekniset vaatimukset (VJV 2007)*. Yleisten liittymisehtojen ja voimalaitosten järjestelmäteknisten vaatimusten edellytetään täyttyvän myös Liittyjän verkkoon suoraan tai välillisesti liittyvältä verkolta ja siihen liittyviltä voimalaitoksilta. Mikäli liittynän rakentaminen edellyttää molempien osapuolien kesken sovittavia toimenpiteitä sekä vastuurajauksia, laaditaan liittymissopimusta täydentävä rakentamissopimus, jonka voimassaolo päättyy liittynän ollessa valmis ja hyväksytysti käyttöön otettu.

Liittymissopimukset ovat voimassa toistaiseksi siten, että sopimuspuolet voivat kirjallisesti ilmoittamalla irtisanoa sopimuksen osittain tai kokonaan kolmen vuoden irtisanomisajalla. Sopimus voi päättyä aikaisintaan 10 vuotta sopimuksen allekirjoituksesta. Erityisestä syystä kuten ennakkoon tiedetyn liittynän tarpeen päättymisajankohdan vuoksi voidaan laatia myös voimassaoloehdoltaan lyhyempikestoinen sopimus. Kustannukset kohdistetaan tällöin sopimusajalle.

2 Liittynän kustannusten määrittämisperiaatteet ja perittävät maksut

2.1 Määrittämisperiaatteet

Liittyjän tulee vastata liittymiskustannuksista aiheuttamisperiaatteen mukaisesti. Liittyjä vastaa oman liittyntänsä kustannuksista. Liittyntäkentän tai liittynän toteuttamisen edellyttämät kytkinlaitteiden kustannukset maksaa kokonaisuudessaan Liittyjä.

Liittymän kustannuksiin lisätään osuus niistä sähköasemalaitteista, jotka palvelevat liittyntää (jäljempänä yhteiset laitteet), sekä liittynästä aiheutuvien kantaverkon sähköaseman suojaustäydennysten kustannukset. Yhteisten laitteiden osuus riippuu sähköaseman laajuudesta ja rakenteesta. Tavanomaisissa liittynöissä yhteisten laitteiden osuus on 10...30 % sähköaseman kokonaiskustannuksista.

19.8.2008

Yhteiset laitteet kattavat ne osat sähköasemasta, joita ei voida kohdistaa yksittäisiin johto- tai muuntajakatkaisijakenttiin. Tällaisia ovat kytkinaseman kiskokatkaisija, kiskojen jännitemuuntajat, tasasähköjärjestelmät, asemarakennus, kaukokäyttö- ja viestijärjestelmät sekä tontti ja siihen liittyvät rakenteet. Yhteisten laitteiden osuuden määrittämisessä käytetään seuraavia periaatteita:

- Yhden jännitetason sähköasemalla yhteisten laitteiden osuus määritetään suoraan kytkinkenttien lukumäärän suhteessa.
- Kahden (tai useamman) jännitetason sähköasemilla yhteisten laitteiden osuus koostuu kiskostokohtaisista yhteisistä laitteista, joiden kustannukset jaetaan kytkinkentille, ja koko sähköasemaa palvelevista kokonaisuuksista. Näiden kokonaisuuksien kustannukset jaetaan ensin jänniteportaittain kytkinlaitoksille ja sen jälkeen kytkinkentille.

Sähköaseman omistaja vastaa liittynnän toteuttamisesta. Sähköasemalla on yksi omistaja rakentamis- ja ylläpitovastuiden selkeyttämiseksi ja varmistamiseksi. Liittyjä osallistuu Fingridin käyttöomaisuuden hankintaan ja voi käsitellä osuutensa investoinnista elinkeinotulon verottamisesta annetun lain tai sitä korvaavan lain mukaisesti.

Voimansiirtoverkon kehittyessä ja vikavirtojen kasvaessa Liittyjä vastaa vikavirtojen kasvamisen aiheuttamista muutuskustannuksista omassa sähköverkossaan ja liityntäkenttensä osalta. Liittynnän tekninen rakenne, toteutus, aikataulu ja kustannusten jako sovitaan sopimuspuolten kesken liittymissopimuksessa.

Liittymis- ja rakentamissopimuksessa kustannusten lähtökohtana käytetään rakentamiskustannusarvioita, jotka perustuvat vastaavien hankkeiden viimeisiin toteutuneisiin kustannuksiin mukaan lukien Fingridin projektointikustannukset. Hankkeet kilpailutetaan avointen, syrjimättömien ja markkinapohjaisten menettelyjen mukaisesti. Lopullinen liittynnän kustannus perustuu hankkeesta syntyneisiin todellisiin kustannuksiin.

2.2

Liittyjältä perittävät maksut

Kantaverkkoa kehitetään asiakkaiden kohtuullisten tarpeiden mukaisesti. Kantaverkon kehittämiseksi ja toimintakyvyn ylläpitämiseksi tarvittavat tai koko järjestelmää palvelevat verkkoinvestoinnit katetaan kantaverkkotariffilla. Mikäli Liittyjän uusiin tai olemassa oleviin liittymispisteisiin suoraan tai välillisesti liittyvä sähköön tuonti tai vienti, poikkeuksellisen suuri sähköön tuotannon tai kulutuksenkasvu tai muu vastaava syy aiheuttaa kantaverkon vahvistamistarpeen, sovitaan kantaverkon vahvistamisesta ja siitä syntyvien kustannusten korvaamisesta Liittyjän ja Fingridin kesken. Liittymän aiheuttamien kustannusten kattamisen vakuudeksi voidaan vaatia Fingridin hyväksymä vakuus.

Liittyjä maksaa liityntänsä toteuttamiskustannukset joko kertamaksuna tai vuosittaisena käyttöoikeusmaksuna. Käyttöoikeusmaksun määrittämisperusteena ovat toteuttamiskustannukset, investoinnin pitoaika, verokanta sekä Fingridin vuosittain päivittämä keskimääräinen pääomakustannus. Vuosimaksun perusteena oleva pitoaika on 25 vuotta, ellei liityntäsopimuksessa ole sovittu lyhyempää pitoaikaa liittynnän tarpeesta johtuen. Käyttöoikeusmaksu määräytyy siten, että liittyjän investoinnin pitoaikana maksamat maksut voimassaolevan yhteisöveron jälkeen (käyttöoikeusmaksut ovat Fingridille veronalaista tuloa) ovat diskontattuina yhtä suuret kuin Fingridin maksamat investointikustannukset rakennusaikaisine pääomakustannuksineen. Laskelmassa yhteisöverot on laskettu pitoaikana tehtyjen poistojen jälkeen. Laskelmassa

19.8.2008

diskonttauskerrotimeina käytetään Fingridin vuosittain päivittämää keskimääräistä pääomankustannusta.

Käyttöoikeusmaksut sidotaan Tilastokeskuksen laskemaan ja julkaisemaan tukkuhintaindeksiin T osaindeksiin 7 (koneet, laitteet ja kuljetusvälineet, perusvuosi 1949 = 100). Vuosittain tehtävässä tarkistuksessa käytetään laskutushetkellä viimeisintä julkaistua indeksin arvoa.

Suomen ulkopuolelta tulevalle liittymälle asetetaan lisäksi rajasiirtotariffin osana kantaverkkopalvelun mahdollistava, liityntäkohtaisesti määritettävä kapasiteettimaksu, joka määräytyy vastaavalla tavalla kuin käyttöoikeusmaksu.

Kantaverkkoon liittymisen aiheuttamista kustannuksista ei peritä edellä mainittujen maksujen lisäksi erillistä liittymismaksua.

Jos liittyjän liittynnän tarve päättyy ja Liittyjä irtisanoo sopimuksen sopimusehtojen mukaisesti, liittynnän toteuttamisesta aikanaan aiheutuneita kustannuksia ei peritä tai palauteta. Mikäli Liittyjän liittynnän tarve oleellisesti muuttuu tai laajenee, Liittyjä vastaa muutoksen kustannuksista. Liittyjällä on halutessaan oikeus saada itselleen käytöstä poistettavat jo maksetut laitteet.

Liitynnästä perittävät vuosittaiset ylläpitomaksut perustuvat vastaaviin keskimääräisiin kiskostokohtaisesti toteutuneisiin kustannuksiin edellisen kolmen vuoden tarkasteluaajalta. Ylläpitomaksu tarkistetaan kolmen vuoden välein. Liittyjältä vuosittain perittäviin maksuihin lisätään arvonlisävero.